

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 15 lutego 2016r. w sprawie z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. o zmianę wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym - rejestrze przedsiębiorców Sąd Rejonowy dla Łodzi –Śródmieścia w Łodzi:

1. utrzymał w mocy postanowienie referendarza sądowego z dnia 20 listopada 2015r. w sprawie sygn. akt XX Ns Rej KRS 24594/15/312 i zarządzonej na jego podstawie wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym - rejestrze przedsiębiorców w dziale 1 rubryka 4 i w dziale 1 rubryka 7;
2. odmówił wpisu w pozostałym zakresie;
3. przyjął listę wspólników do akt rejestrowych KRS (...) złożoną w dniu 2 października 2015r.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 2 października 2015r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. złożyła wniosek o zmianę wpisu między innymi przez wpisanie do rejestru zmiany firmy na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, informacji o zmianie umowy w tym zakresie.

Postanowieniem z dnia 20 listopada 2015r. w sprawie sygn. akt XX Ns Rej KRS 24594/15/312 referendarz sądowy odmówił wpisania zmiany firmy uznając naruszenie treści art. 43³ §1 i 2 k.c. oraz informacji o zmianie umowy w tym zakresie. Natomiast w Krajowym Rejestrze Sądowym - rejestrze przedsiębiorców wpisano zmianę danych w dziale 1 rubryka 4 i w dziale 1 rubryka 7. Na podstawie tego samego postanowienia została przyjęta do akt rejestrowych spółki lista wspólników.

Na orzeczenie referendarza sądowego w zakresie odmowy wpisu wnioskodawca złożył skargę, wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia i dokonanie wpisu zgodnie z wnioskiem.

Zgodnie z art. 518¹ § 3a k.p.c. na skutek skargi Sąd Rejonowy rozpoznający sprawę jako sąd pierwszej instancji wydaje postanowienie, w którym zaskarżone orzeczenie i dokonany na jego podstawie wpis utrzymuje w mocy albo uchyla w całości lub w części i w tym zakresie wniosek oddala bądź odrzuca względnie postępowanie umarza.

Na podstawie danych dostępnych z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego Sąd rejestrowy ustalił, iż w rejestrze jest zarejestrowany podmiot pod firmą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

W § 5 umowy spółki – wnioskodawcy zakres terytorialny działania został określony na terytorium kraju i poza granicami P.. Czas trwania spółki zgodnie z § 4 umowy jest nieograniczony.

Sąd Rejonowy zważył, że zakres wpisów do Krajowego Rejestru Sądowego –
- rejestru przedsiębiorców określa ustawa z 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U.2015.1142 j.t.) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 21 grudnia 2000r. w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach (Dz.U. 2014.1667). W dziale 1 rubryka 1 ustawa przewiduje wpis informacji o firmie spółki.

Zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym Sąd rejestrowy bada czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

Podstawowym aktem ustrojowym spółki jest jej umowa, której treść musi być zgodna z przepisami kodeksu spółek handlowych oraz przepisami innych ustaw. Zgodnie z art. 157 k.s.h. do niezbędnych elementów umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością należy określenie jej firmy. Zgodnie z art. 160 § 1 k.s.h. firma spółki może być obrana dowolnie. Powinna jednak zawierać dodatkowe oznaczenie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Kodeks spółek handlowych nie zawiera innych regulacji prawnych odnoszących się do firmy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Na mocy

art. 2 k.s.h. w sprawach określonych w art. 1 § 1 k.s.h., to jest między innymi tworzenia, organizacji, funkcjonowania spółek handlowych nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Odnosnie firmy przedsiębiorcy, a takim jest spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością obowiązuje regulacja określona przepisami

art. 43¹ k.c. do art. 43¹⁰ k.c.

Zgodnie z art. 43³ § 1 i § 2 k.c. firma przedsiębiorcy powinna się odróżniać dostatecznie od firm innych przedsiębiorców prowadzących działalność na tym samym rynku. Firma nie może wprowadzać w błąd, w szczególności co do osoby przedsiębiorcy, przedmiotu działalności przedsiębiorcy, miejsca działalności, źródeł zaopatrzenia.

Art. 43³ § 1 k.c. wprowadza zasadę wyłączności (odróżnialności),

a art. 43³ § 2 k.c. zasadę prawdziwości firmy.

Stosowanie tych zasad ma zmierzać przede wszystkim do ochrony szeroko rozumianego interesu publicznego i do zapewnienia bezpieczeństwa obrotu. Ich realizacja umożliwia firmie pełnienie przypisanych jej funkcji, zwłaszcza funkcji indywidualizującej przedsiębiorcę.

Kryterium odróżnialności odnosi się do prowadzących działalność na tym samym rynku. Pojęcie „tego samego rynku” nie zostało ustawowo zdefiniowane.

W piśmiennictwie rozważa się dwie interpretacje wskazanego pojęcia.

Według pierwszej, kryterium wyznaczenia „tego samego rynku” jest wyłącznie zakres terytorialny działalności przedsiębiorcy. Przy wskazanym ujęciu otwarte pozostaje pytanie, jaki obszar terytorialny powinien być brany pod uwagę (obszar kraju, mniejszej jednostki terytorialnej czy obszar właściwości sądu rejestrowego).

Zgodnie z drugą interpretacją w celu ustalenia treści terminu na tym samym rynku należy posiłkować się definicją „właściwego rynku”, zawartą w przepisach ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W tym ujęciu „ten sam rynek” byłby wyznaczany przez trzy kryteria: zakresu terytorialnego, czasu i przedmiotu działalności.

W ocenie Sądu I instancji, skoro wnioskodawca zawarł w umowie zapis, iż działalność prowadzi na terenie kraju i za granicą, to już z tego powodu niezależnie od tego czy podobne zapisy znajdują się w umowach spółek już wpisanych do rejestru, terytorium działalności wnioskodawcy pokrywałoby się lub mogłoby się pokrywać

z obszarem działalności spółek już wpisanych do rejestru. Oznacza to potencjalnie, iż także odbiorcy identycznych usług, działalności tych spółek (wnioskodawcy i wpisanej) byli by tymi samymi. Wbrew twierdzeniu pełnomocnika wnioskodawcy fakt, iż spółki posiadają siedziby w różnych miejscowościach i w zasięgu właściwości różnych sądów rejestrowych nie ma znaczenia dla określenia zakresu rynku. Siedziba jest jedynie centrum organizacyjnym podmiotu. Wyznacza też właściwość sądu rejestrowego, ale nie określa zasięgu terytorialnego prowadzenia działalności. Zasięg terytorialny działania spółki wspólnicy zadeklarowali w § 5 umowy spółki.

Z kolei ten sam rynek w odniesieniu do przedmiotu działalności i czasu pozostaje poza dostateczną i na przyszłość kontrolą sądu rejestrowego. Odmienny przedmiot działalności określony w umowie może w każdym czasie z woli wspólników ulec zmianie, to jest ograniczeniu czy rozszerzeniu. W praktyce, wobec zapisu w umowie wnioskodawcy o działaniu spółki na czas nieograniczony, przedmiot działalności może pokrywać się w całości, w części z przedmiotem działalności spółek wcześniej zarejestrowanych a działających na tym samym rynku, w tym samym okresie czasu.

Sąd Rejonowy stwierdził, że skoro firma ma się dostatecznie odróżniać przez cały okres działania spółki, kryterium odmiennego przedmiotu działalności czy czasu

w chwili rejestracji spółki lub rejestracji zmiany nazwy spółki jest niewystarczające dla przyjęcia przez sąd dostatecznej odróżnialności od firm innych już zarejestrowanych podmiotów. Potwierdzeniem tej tezy jest kolejna zasada - wyłączności firmy, która wymaga, aby firma dostatecznie odróżniała się od firm innych przedsiębiorców nie tylko w chwili zgłaszania jej do rejestru, ale w całym okresie, w którym przedsiębiorca używa swej firmy. Firma nie może wprowadzać w błąd w szczególności co do osoby przedsiębiorcy, a zatem co do jego typu lub pozycji rynkowej.

Zasada prawdziwości firmy oraz innych oznaczeń stosowanych przez przedsiębiorców znajduje rozwinięcie w ustawie o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, która za czyny nieuczciwej konkurencji uznaje działania sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagrażają lub naruszają interes innego przedsiębiorcy lub klienta. W świetle art. 5 u.z.n.k. czynem nieuczciwej konkurencji może być

w szczególności takie oznaczenie przedsiębiorstwa, które może wprowadzić klientów

w błąd co do tożsamości, między innymi przez używanie firmy wcześniej używanej zgodnie z prawem do oznaczenia innego przedsiębiorstwa. Używanie takiego samego oznaczenia przez wnioskodawcę byłoby naruszeniem zasad uczciwego obrotu

i mogłoby nosić znamiona nieuczciwej konkurencji. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

9.12.2011r., III CSK 120/11 stwierdził, iż „pojęcie przedsiębiorstwa konkurencyjnego należy rozumieć szeroko i obejmować nim nie tylko przedsiębiorstwa konkurencyjne

w ścisłym tego słowa znaczeniu to jest działające w takiej samej lub podobnej sferze produkcji, usług, handlu, ale także wszystkie przypadki w których oznaczenie przedsiębiorstwa może wprowadzać w błąd klientów co do tożsamości z innym przedsiębiorstwem, a więc także wówczas gdy przedsiębiorstwa działają na innych obszarach i mają różny przedmiot swojej działalności (lex nr 1065350”.

Funkcją firmy dla każdego przedsiębiorcy jest jego indywidualizacja -

- identyfikująca i odróżniająca przedsiębiorcę od innych podmiotów występujących na rynku. Pełni rolę reklamową - zachęca odbiorców do wyboru oferty przedsiębiorcy działającego pod daną firmą oraz buduje markę realizując funkcję gwarancyjną -

- zapewniającą realizację oczekiwanego poziomu świadczeń.

Zdaniem Sądu I instancji, używanie przez przedsiębiorcę takiego samego oznaczenia jak ma inny przedsiębiorca należy traktować jako potencjalne wprowadzanie w błąd klienta co do tożsamości przedsiębiorstwa, nawet jeżeli działają na różnym rynku przedmiotowym. Skoro firma powinna się odróżniać dostatecznie od firm innych przedsiębiorców według wyżej wskazanych kryteriów, a na rynku funkcjonuje już podmiot o nazwie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością należy przyjąć, iż wnioskodawca nie może obrać tej samej nazwy.

W konsekwencji Sąd Rejonowy odmówił wpisu w zakresie zmiany umowy spółki i zmiany nazwy spółki.

W pozostałym zakresie orzeczenie podlegało utrzymaniu w mocy.

Na podstawie art. 9.ust 2 ustawy o KRS Sąd rejestrowy przyjął listę wspólników jako prawidłową do akt rejestrowych spółki złożoną w dniu 2 października 2015r. (postanowienie z uzasadnieniem k. 452- 453v, tom III)

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca, zaskarżając je w części, to jest w zakresie pkt 2 dot. odmowy wpisu zmiany firmy wnioskodawcy.

Zaskarżonemu orzeczeniu skarżąca spółka zarzuciła:

1/ naruszenie przepisów postępowania mającego istotny wpływ na wynik sprawy,
tj.:

a/ przepisu art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. art. 13 § 2 k.p.c., poprzez przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia stanu faktycznego, który może powstać w przyszłości, podczas gdy podstawą powinien być stan rzeczy istniejący w chwili orzekania;

b/ przepisu art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U.2015.1142) w zw. z art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc, które nastąpiło na skutek braku wszechstronnego rozważenia zebranego w niniejszej sprawie materiału, co doprowadziło do błędnej oceny złożonych dokumentów i błędnego uznania, że umowa spółki w zakresie zmieniającym firmę spółki jest niezgodna z przepisami prawa, konsekwencją czego była odmowa dokonania wpisu, podczas gdy umowa spółki w świetle okoliczności niniejszej sprawy odpowiada przepisom prawa i wpis powinien zostać dokonany zgodnie z wnioskiem;

2/ naruszenie przepisów prawa materialnego to jest:

a/ przepisu art. 43³ § 1 i § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię i uznanie, że fakt zarejestrowania w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego spółki o firmie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością" uzasadnia odmowę dokonania wpisu w zaskarżonej części, podczas gdy wyłączność prawa do firmy nie jest zupełna i dokonując analizy niniejszej sprawy Sąd Rejonowy powinien wziąć pod uwagę czynniki wyznaczające granice prawnej ochrony firmy przedsiębiorcy, takie jak zasięg terytorialny oraz przedmiotowy faktycznej działalności używającego danej firmy;

b/ przepisu art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji poprzez błędne jego zastosowanie w sytuacji, kiedy stan faktyczny niniejszej sprawy nie odpowiada hipotezie ww. normy prawnej, tzn. wnioskowana zmiana firmy wnioskodawcy, biorąc pod uwagę pozostałe elementy stanu faktycznego, nie może wprowadzić klientów w błąd co do tożsamości Wnioskodawcy i innych przedsiębiorców.

Skarżąca wniosła o zmianę postanowienia w zaskarżonej części i dokonanie wpisu zgodnie z wnioskiem tj. wpisanie do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmiany firmy wnioskodawcy na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. (apelacja k. 458 – 460, tom III)

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. (protokół z rozprawy apelacyjnej k. 480 – 480v, 481)

Sąd Okręgowy, Sąd Gospodarczy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy jest uzasadniona, a jej uwzględnienie skutkuje uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sprawa niniejsza jest rozpoznawana w postępowaniu rejestrowym, które jest postępowaniem nieprocesowym (art. 694¹ k.p.c. – 694⁸ k.p.c., ustawa z 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 687 ze zm., art. 7).

W postępowaniu rejestrowym zgodnie z art. 694⁷ k.p.c. w razie uwzględnienia środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w postępowaniu rejestrowym, dotyczącego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd drugiej instancji

uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu. Rozpoznając ponownie sprawę, sąd rejestrowy uwzględnia wskazania sądu drugiej instancji oraz aktualny stan rejestru.

Z podniesionych w apelacjach zarzutów, w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, gdyż poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 roku, w sprawie II CK 409/03, opubl. Lex nr 148384).

Pozbawiony racji jest zarzut naruszenia art. 316 § 1 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. w zw. art. 13 § 2 k.p.c.

Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Rejonowy nie przyjął za podstawę rozstrzygnięcia stanu faktycznego, który może powstać w przyszłości. W tym zakresie nie dokonał żadnych ustaleń faktycznych. Zawarte w rozważaniach prawnych stwierdzenia dotyczące potencjalnej możliwości zmiany przedmiotu działalności nie znajdują uzasadnienia w stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy.

Rację ma skarżący, że sąd zobowiązany jest do wydania rozstrzygnięcia w oparciu o okoliczności faktyczne ustalone przed zamknięciem rozprawy i nie może powoływać się na okoliczności, które ujawniły się w dacie późniejszej oraz nie może powoływać się na okoliczności, które mogą ewentualnie w przyszłości wystąpić, a nie zostały ustalone w toku postępowania.

Nie sposób również zgodzić się z zarzutem naruszenia przepisu art. 23 ust.

1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw.

z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 23 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej ustawa o KRS), Sąd rejestrowy bada, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

Wykładnia cytowanego przepisu budzi spory w doktrynie i orzecznictwie.

W orzecznictwie trafnie stwierdzono, że sąd rejestrowy nie pełni tylko roli technicznej, nie może więc wpisywać wszelkich zgłoszonych danych tylko dlatego, że są to dane przewidziane prawem (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 1928 r., C. 2184/27, OSP 1929, poz. 227, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 1990 r., III CRN 93/90, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1991 r., III CZP 13/91, OSNCP 1991, nr 7, poz. 77, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r., I CKN 227/97, OSNC 1998, nr 11, poz. 179, oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001 r., III CZP 44/00, OSNC 2001, nr 5, poz. 69). Nie oznacza to wnikania w meritum podejmowanych czynności prawnych, ich trafności, zasadności ekonomicznej itp. Jeżeli więc

z załączników do wniosku, i dokumentów załączonych do akt rejestrowych wynika, że uchwały wspólników zostały podjęte z obrazą przepisów kodeksu spółek handlowych

i umowy spółki, to sąd rejestrowy nie może tego pominąć. Powinien załączone dokumenty zbadać i na użytek prowadzonego postępowania stwierdzić, że konkretna uchwała została podjęta w okolicznościach, zgodnych z prawem albo

z prawem niezgodnych, powodującej jej nieważność (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 września 1993 r., III CZP 118/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 99, postanowieniach z dnia 5 maja 2005 r., IV CK 18/05, z dnia 2 października 2008 r., II CSK 186/08, z dnia 24 lipca 2013 r. III CNP 1/13, opubl. Legalis).

Postępowanie rejestrowe ma ograniczony charakter i nie służy rozstrzygnięciu sporów pomiędzy zarejestrowanymi podmiotami, jego zakres nie jest jednak tak wąski, by całkowicie uniemożliwić sądowi rejestrowemu badanie zagadnień decydujących

o prawnym bycie podmiotu.

Wykładnia przepisów normujących przebieg postępowania rejestrowego musi uwzględniać wynikające z art. 17 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997r.

o Krajowym Rejestrze Sądowym domniemanie prawne prawdziwości wpisów, a przewidziany w art. 23 ust. 1 tej ustawy obowiązek badania treści dokumentów załączonych do wniosku obejmuje także ocenę ważności czynności prawnej objętej dokumentem stanowiącym podstawę wpisu (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 17 września 2008 r., III CSK 56/08, opubl. Legalis).

Orzeczenia te wskazują, że do uprawnień sądu rejestrowego należy zbadanie w toku rozpatrywania wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, czy wniosek zawiera dane zgodne z dokumentami, z których te dane wynikają i czy dokumenty te powstały z zachowaniem ustawowych wymagań dla poszczególnych czynności, zmierzających do uzyskania wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, a zatem w okolicznościach zgodnych z prawem (art. 23 ust. 1 ustawy o KRS).

Jak podkreśla się w orzecznictwie, sąd rejestrowy powinien czuwać, aby w rejestrze umieszczane były tylko dane prawdziwe (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2008 r., III CSK 56/08, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1991 r., III CZP 13/91, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1998 r., I CKN 227/97 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2001 r., III CZP 44/00). Wynika to z funkcji i zadań rejestru, związanego instytucjonalnie z księgami publicznymi, mającymi pełnić powszechną rolę informacyjną w ważnych dziedzinach porządkowanych prawnie, zwłaszcza w odniesieniu do rejestrowania obrotu prawnego. Cechuje je prawdziwość danych, rzetelność, aktualność, kompletność, możliwość identyfikacji uczestników obrotu, ustalenia kolejności i czasu dokonywanych przez nich czynności, ich treści, zmian itd. Tworzy to przesłanki zapewnienia przejrzystości i bezpieczeństwa obrotu, co ma fundamentalne znaczenie w warunkach gospodarki rynkowej, opartej na regułach uczciwej konkurencji równych prawnie podmiotów. (...)

Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Stosując zasadę swobodnej oceny dowodów według własnego przekonania, sąd obowiązany jest przestrzegać zasad logicznego rozumowania, a więc może z zebranego materiału dowodowego wyciągnąć wnioski tylko logicznie uzasadnione. Przy ocenie dowodów, tj. ich wiarygodności i mocy, istotną rolę odgrywają zasady doświadczenia życiowego.

Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2003 roku, V CKN 417/01, LEX nr 157326).

W tym zakresie należy brać pod uwagę cały materiał sprawy. W wyniku swobodnej oceny dowodów sąd dokonuje selekcji zebranego materiału pod kątem widzenia istotności poszczególnych jego elementów. Dalszym założeniem prawidłowej oceny dowodów jest ich poprawna interpretacja: np. wykładnia dokumentu, wykładnia zeznań świadka itd.

Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd rejestrowy zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o KRS zbadał, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa oraz uwzględnił wszystkie dowody przeprowadzone w postępowaniu.

Ocena, czy zmiana umowy spółki w części dotyczącej firmy jest zgodna z przepisami prawa, czy też nie wiąże się ze stosowaniem prawa materialnego, a nie ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów.

Trafny jest zarzut naruszenia prawa materialnego, to jest art. 43³ § 1 i § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię.

Przepis art. 43³ k.c. służy ochronie przedsiębiorców przed nieuczciwą konkurencją i przed świadomym lub nieświadomym wprowadzeniem w błąd innych przedsiębiorców, a także ich klientów (zob. S. Dmowski, w: Komentarz do KC, t. 1, 2014, s. 220).

W przepisie tym ustawodawca przede wszystkim sformułował zasadę wyłączności firmy, zastrzegając, że powinna się ona dostatecznie odróżniać od firmy innych przedsiębiorców. Ustawodawca sięga tutaj do obiektywnego kryterium „dostatecznej różnicy” poszczególnych firm. Należy tu więc uwzględnić wiedzę i ogólną orientację przeciętnego uczestnika obrotu (por. S. Dmowski, w: Komentarz do KC, t. 1, 2014, s. 220; także U. Promińska, w: M. Pyziak-Szafnicka (red.), Kodeks, s. 177). Przy takim spojrzeniu należy generalnie abstrahować od tego, „czy występujące pomiędzy firmami podobieństwo stwarza jakiegokolwiek zagrożenie dla interesów uczestników obrotu, względnie czy przedsiębiorcy prowadzą działalność wobec siebie konkurencyjną, o tym samym lub podobnym przedmiocie” (zob. W. Popiołek, w: K. Pietrzykowski, KC. Komentarz, t. 1, 2013, s. 177). Wystarczy obiektywnie dostrzegalny brak dostatecznej różnicy pomiędzy „podobnymi firmami”, by stwierdzić naruszenie zasad prawa firmowego.

Postulat dostatecznego odróżnienia firm poszczególnych przedsiębiorców jest o tyle względny, że dotyczy przedsiębiorców prowadzących działalność na tym samym rynku (art. 43⁽³⁾ § 1 in fine k.c.). Bez wątplenia określenie „tego samego rynku” nastrocza w praktyce trudności. Tłumacząc to pojęcie, wypada uwzględnić równocześnie geograficzny zasięg rynku działania poszczególnych przedsiębiorców (na co zwraca uwagę W. Popiołek, w: K. Pietrzykowski, KC. Komentarz, t. 1, 2013, s. 177), jak też przedmiotowe ujęcie rynku, wyróżniające różne sfery działalności gospodarczej. Wypada zatem uwzględnić we wzajemnym sprzężeniu – pod kątem nakazu dostatecznego odróżnienia firm – lokalny, regionalny czy krajowy zasięg działania poszczególnych przedsiębiorców „na rynku paliw”, „rynku samochodowym”, „rynku bankowym”, „rynku ubezpieczeń”, „rynku obrotu nieruchomościami” itp. (por. S. Dmowski, R. Trzaskowski, w: Dmowski, Rudnicki, Trzaskowski, Komentarz KC 2014, s. 220; J. Szwaja, Zasada wyłączności firmy, Pr. Sp. 2004, nr 5).

Chodzi przy tym o rzeczywiste prowadzenie działalności, a nie wskazanie w umowie spółki czy akcie założycielskim określonego obszaru czy rodzaju działalności.

Dla sądu rejestrowego, który musi wyznaczyć „ten sam rynek”, istotnymi wskazówkami są w pierwszej kolejności zakres terytorialny, a następnie przedmiot działalności (por. A. Janiak, w: A. Kidyba, Komentarz KC 2012, I, s. 231). Na tej podstawie sąd może dokonać ustalenia wspólnej klienteli aktualnej i potencjalnej, a więc terytorium, na którym mogą spotkać się przedsiębiorcy. Oczywiście, możliwe jest istnienie na określonym obszarze (np. kraju) firm brzmiących identycznie, byleby obszar ten nie stanowił „rynku” działalności przedsiębiorców używających takich firm. To samo dotyczy możliwości wpisania tak samo brzmiących firm do rejestru prowadzonego przez ten sam sąd rejestrowy. W takim zakresie zasada wyłączności firmy jest wyłączona, chociaż możliwe są dalej idące ograniczenia swobody posługiwania się firmą podobną (tak samo brzmiącą), jak firma innego przedsiębiorcy, wynikające z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Trafnie podnosi się w literaturze, iż wyeliminowanie ryzyka wprowadzenia odbiorców w błąd co do tożsamości przedsiębiorcy, któremu służy zasada wyłączności firmy, implikuje uwzględnienie także kryterium produktowego (asortymentowego) oraz czasowego (J. Szwaja, Zasada wyłączności firmy, Pr. Sp. 2004, nr 5; J. Sitko, Firma i jej ochrona, Warszawa 2009, s. 139). Konieczność zbadania rynków produktowych, na których działają przedsiębiorcy posługujący się potencjalnie kolidującymi firmami, pojawi się jednak dopiero wówczas, gdy

przedsiębiorcy działają na tym samym rynku terytorialnym. Oznacza to, iż zbadanie rynku terytorialnego jest etapem poprzedzającym badanie rynku produktowego dla potrzeb stosowania art. 43⁽³⁾ § 1 k.c. (J. Szwaja, Zasada wyłączności firmy, Pr. Sp. 2004, nr 5).

Jak wskazał NSA w wyroku z 26.4.2006 r., II GSK 31/06 (OSP 2008, nr 11, poz. 121) wyłączność prawa do firmy nie jest zupełna. Jej granice wyznacza zasięg (terytorialny, przedmiotowy), faktycznej działalności używającego nazwy. Ze względu na brak formalnego ustalenia i ograniczenia zakresu terytorialnego tego prawa w rejestrze (np. do terytorium miejscowości, województwa) oraz sformalizowanego związania go z rodzajem działalności przedsiębiorcy (wyłączność w odniesieniu do określonej branży), zakres prawa do firmy jest dynamiczny - w razie sporu (kolizji), musi każdorazowo podlegać badaniu z uwzględnieniem rynku (terytorialnego i przedmiotowego), na którym przedsiębiorca działa pod firmą.

Przedsiębiorca uwzględnić musi powyższe wymagania przy konstruowaniu swojej firmy, a także wówczas, gdy wkracza pod dotychczas używaną firmą na rynek, na którym dotąd nie działał. Z kolei przedsiębiorcy, którzy później rozpoczną działalność na tym samym rynku, muszą wybrać firmę dostatecznie odróżniającą się od wcześniej używanej na tym rynku firmy (J. Szwaja, Zasada wyłączności firmy, Pr. Sp. 2004, nr 5).

Zgodzić się należy ze skarżącym, że sam zatem fakt, iż inna spółka o takiej samej firmie została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców nie jest wystarczającą przyczyną uniemożliwiająca posługiwanie się przez wnioskodawcę firmą (...) spółka

z ograniczoną odpowiedzialnością". Zbadane powinny zostać bowiem dodatkowe elementy, takie jak np. terytorium działania oraz przedmiot działalności wnioskodawcy oraz spółki posługującej się firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością",

a także inne elementy normatywne wpływające na realizację funkcji ochronnej

art. 43³ § 1 k.c. Tylko bowiem w sytuacji, gdy wszystkie takie elementy rozważone łącznie byłyby tożsame, można mówić o niezgodności firmy wnioskodawcy

z art. 43³ § 1 k.c.

Rację ma też skarżący zarzucając naruszenie art. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji poprzez błędne jego zastosowanie.

Zgodnie ze wskazanym przepisem czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczenie przedsiębiorstwa, które może wprowadzić klientów w błąd co do jego tożsamości, przez używanie firmy, nazwy, godła, skrótu literowego lub innego charakterystycznego symbolu wcześniej używanego, zgodnie z prawem, do oznaczenia innego przedsiębiorstwa.

O możliwości wprowadzenia w błąd klientów możemy mówić, jeżeli niewątpliwe jest zagrożenie pomyłką co do tożsamości obu spółek - z racji bliskiego podobieństwa użytych oznaczeń, tożsamości branży, rodzaju oferowanego towaru, tożsamego kręgu potencjalnych odbiorców.

Ryzyko wprowadzenia w błąd co do tożsamości przedsiębiorcy powstać może również wtedy, gdy dwaj przedsiębiorcy używają niedostatecznie odmiennych firm, działając nie w tych samych sferach produkcji, usług lub handlu, ale w sferach na tyle sobie bliskich, że kręgi klientów tych przedsiębiorców krzyżują się.

Dla możliwości powołania się na ochronę przewidzianą w art. 5 ustawy

o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji niezbędne jest zaistnienie przedsiębiorcy na rynku, a nie samo jego zarejestrowanie. Takim momentem nie musi być oczywiście samo podjęcie określonej działalności produkcyjnej, usługowej, itp. Wystarczy np. podjęcie działań promocyjnych i reklamowych, aby potencjalni klienci mogli stwierdzić, że dany przedsiębiorca podejmuje właśnie działalność gospodarczą.

Stan faktyczny rozpoznawanej sprawy nie odpowiada hipotezie ww. normy prawnej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 694⁽⁷⁾ zd. 1 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Łodzi –
- Śródmieścia w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd rejestrowy oceni, czy zasięg terytorialny oraz przedmiotowy faktycznej działalności spółek używających firmy (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (w tym KRS nr (...) i KRS nr (...)) jest tożsamy lub przynajmniej zbliżony do zakresu terytorialnego i przedmiotu działalności wnioskodawcy.

Następnie, uwzględniając wskazania sądu drugiej instancji oraz aktualny stan rejestru, podejmie decyzję w przedmiocie wniosku o wpisanie do rejestru zminy firmy wnioskodawcy.